

ДАЛЬША ВІЙНА РУЗВЕЛТА З СЕНАТОМ

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт знов по-назначував по стейтах федеральних суддів, проти яких виразно виступали сенатори. В Філадельфії він назначив апеляційним суддею третього окружного суду, Франціса Бидела, а в стейті Огайо суддею шестого окружного суду, Гершеля Аранта. Проти обох виступали місцеві сенатори і то такі, які дотепер вірно слідували за Рузвельтом та його всюди піддержували. Федеральним прокуратором для ньюйорської південної частини президент назначив Джана Кей-гилла, проти якого був головний почтмайстер Фарлі. Кажуть, що між Фарлієм і президентом також при-йшло до розриву.

ЗАТОПИВСЯ КОРАБЕЛЬ І ЗГІНУЛИ ВСІ МОРЯКИ.

НЮ ЙОРК. — На середині Атлантичного океа-ну буря захопила вантажний англійський корабель „Марія де Лярінага“, що мав коло п'ять тисяч тон містоти. Корабель довгий час висилав алярмуючі сигнали і вкінці замовк. На місце катастрофи при-плило кілька кораблів, та там вони знайшли тільки плаваючі розбитки на ширині трьох миль, а не знай-шли нікого з моряків. На кораблі було 37 осіб за-логи. Один з кораблів продовжує розшуки, та на-дія на віднайдіння моряків, мала.

ПЕРЕСВАРКИ ДЮІЯ З ЛІМЕНОМ.

НЮ ЙОРК. — Ньюйорський прокуратор Дюї за-кинув Ліменові, що той „випустив“ зо свого офі-су відомість, що Вайнберг, який недавно потовнив самогубство, а на якого зізнання Дюї опирає своє обвинувачення політичного лідера Гайнса, застрівив в 1935 році іншого генгстера, Мартіна. В той спо-сіб Лімен хотів ослабити вартість зізнань Вайнберга й охоронити Гайнса, натякає Дюї. Також зараз по-самогубстві Вайнберга, два тижні тому, Лімен ви-слав був листа до Дюї звертаючи йому увагу, щоб він прослідив револьвер, яким застрівився Вайн-берг, та впевнився, які на ньому відтиски рук. Цей лист також подразнив був Дюї, і він відписав Лі-менові, що не треба йому про це нагадувати, бо це зовсім зрозуміла річ, що це треба зробити. Лімен тепер написав листа до Дюї і гостро його скрити-кував за його натяки, та сказав, що завваги Дюї „зухвали і недоречні“.

ГАЙНС ТАКИ ДІСТАВАВ ГРОШІ ВІД ГЕНГСТЕРІВ.

НЮ ЙОРК. — На судовій розправі урядник під-приємства кінних перегонів ствердив, що раз Гайнс закладаючись на коні, вручив йому індорзований ним чек від генгстера Шульца на суму \$500.

КАРДИНАЛИ ВИБИРАЮТЬСЯ ДО ВАТИКАНУ.

НЮ ЙОРК. — Три американські кардинали на вістку про смерть папи, вибираються до Ватикану, щоб взяти участь у виборах нового папи. Тими кардиналами є: О'Конел з Бостону, Мунделайн з Ші-кага і Догерті з Філадельфії. У зв'язку з тим круж-ляють чутки, що можливо вийде новим папою один із американських кардиналів, Мунделайн. Але ті на-ді малі.

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР В АМЕРИЦІ.

ВАШІНГТОН. — До Вашингтону прибув бра-зилійський міністер закордонних справ, Освальдо Аранга, в цілі наведення тісних політичних і еко-номічних зв'язків з Америкою. Аранга заявив, що на випадок конфлікту Бразилія буде тісно триматися Америки й недопускати європейських країв.

ІТАЛІЙСЬКІ ВІДВІДИНОВІ КОРАБЛІ ПОСПИШЛИ ДОМІВ.

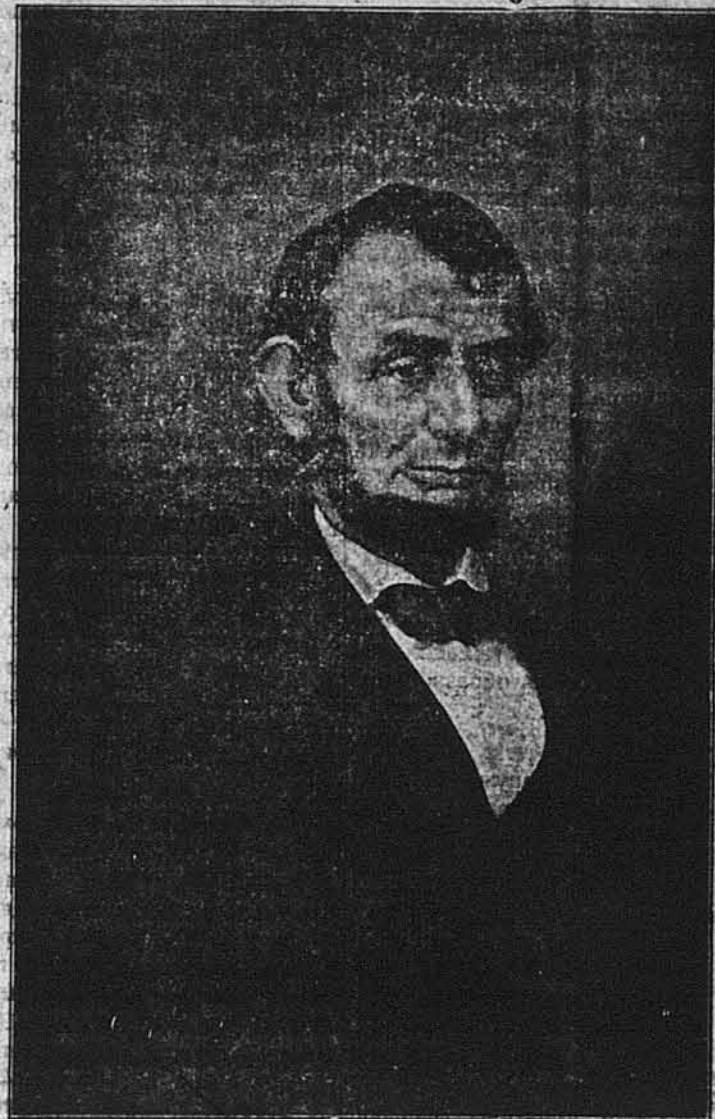
САН ХОСЕ (Коста Ріка). — Два італійські во-енні кораблі, що обіздили порти південно-амери-канських країв в цілі скріплення зичливого відно-шення до Італії, нагло перервали дальшу свою туру й повернулись домів. Дехто каже, що причиною цьо-го є це, що ті кораблі замість приязного настрою викликували в тих портах ще більшу ворожість су-проти Італії. Інші говорять, що причиною цього є воєнне напруження в Італії, у зв'язку з інтервенцією Англії і Франції на острові Мінорка.

ЧИСЛО УЧАСНИКІВ СПАДАЄ.

НЮ ЙОРК. — Професор Малер, що з боку місь-кої управи переводив досліди над діяльністю шкіл, ствердив, що число учеників і учениць по елементар-них і середніх школах дуже впало. В 1938 р. було 75 тисяч, а в 1927 110 тисяч.

ЗУБНА ПОМІЧ ДЛЯ ВБОГИХ.

НЮ ЙОРК. — Заряд ньюйорської „Доблоу Пі Ей“ оголосив, що всі убогі родини, що заробля-ють не більше, як \$18 тижнево, дістануть безплатно лікарську поміч для їх зубних недомогань.



АБРАГАМ ЛІНКОЛН

ЗРУЧНА ЗЛОДІЙКА.

До проходячої вул. Лича-ківською у Львові А. Дрехе-рової (зам. при вул. П'яврів 34) підступила якась злодійка й сказала: „На вашому ліці саджа! Дозвольте, я зітру її“. Одною рукою занялася зруч-на злодійка усунування „са-джи“, а другою вкрала з за-рукавка Дрехерової коштовку зі 40 зл. та окуляри. За хви-лину злодійки вже не було.

ВИКОПАЛИ КІСТЯКИ СЛО-НІВ ГАННІБАЛЯ.

У полудневій Франції вико-пали більшу скількість кістя-ків слонів, що їх уживав сла-вний картагінський вожд Ган-нібаль, коли відбував похід че-рез Альпи на Рим. Під фран-цузькими Альпами мусили то-ді вбити чимало тих слонів, бо — видно — не надавалися до трудного походу через гори.

900,000 ДІТЕЙ БЕЗРОБІТНИХ У ПОЛЬЩІ.

У промові в радіо міністер суспільної опіки Польщі М. Косцьялковський ствердив, що „Зимова Поміч“ в Польщі о-біймає своєю опікою в най-тяжчих зимових місяцях по-над 300,000 безробітних бать-ків родин. Цей зим має до-живлювати 900,000 дітей, а з літніх колоній і півколоній буде користати на другий рік 650,000 дітей і молоді.

ВКРАЛИ МАШИНУ, ЩО НА-НІ ПИСАВ МАРШ. ПІЛ-СУДСЬКИЙ.

До домівки „Уніі Звйонзкуф Оборончій Ойчизни“ у Вар-шаві вломилася злодій, що вкрав дві машини до писан-ня. Одна з машин історична, бо нею писав марш. Пілсуд-ський.

КАТЕХУМЕНАТ ДЛЯ ЖИДІВ.

Парохіяльний уряд латин-ського обряду відчиняє з днем 15-го січня 1939-го р. в Дро-гобичі за дозволом єпископ-ської курії в Перемишлі ка-техуменат, що потриває 8 мі-сяців і буде мати завдання зазнайомити жидів з засада-ми католицької віри та евен-туально підготувати їх до хресту. Впис на катехуменат коштує 10 зл., а місячна опла-та також 10 зл.

ПРО ІВАНА КОТЛЯРЕВСЬКО-ГО В БАНЯЛУЦІ.

У „Врбаских Новинах“, що виходять раз у тиждень у Ба-нялуці та є органом воєвід-ства, в числі з 1-го грудня 1938 року поміщена стаття, присвя-чена 100-тим роковинам смер-ті І. Котляревського. У статті обговорене значіння осново-положника новітньої україн-ської літератури.

КОНТРОЛЮЮТЬ, ЧИ ЖИДИ РОЗМОВЛЯЮТЬ НА ВУЛИ-ЦЯХ ПО РУМУНСЬКИ.

Поліція в Чернівцях переве-ла під час Різдвяних Свят під-час збільшеного вуличного ру-ху ряд перелетних контроль по вулицях, щоб ствердити, чи чернівцькі жиди викону-ють наказ, щоб розмовляли зиключно по румунськи. При-держали чимало осіб, що го-ворили по жидівськи. Їх від-вели до комісаріятів поліції для списання протоколів.

ЗАПОМОГИ ДЛЯ НОВО-ЖЕНЦІВ.

Мін. внутр. справ у Римі по-відомляє, що в часі від 1-го жовтня до 1-го листопада ц. р. виплатили в Італії 4,093 дрібних заповідей нагоди він-чань для новоженців на за-гальну суму 7,280,000 лірів.

ДУМКОЮ НАГРІВАЮТЬ СЕБЕ.

Кажуть світові подоржники, що звідали Тибет, що деякі вишколені тибетанці вмють при допоміж думки і нагрівати себе. От мороз надворі. Зим-но, аж зуби дзвонять. А ти-бетанець сидить собі спокій-но на землі тільки в одній дов-гій сорочці, та й то розхріста-ний на грудях, і спокійно щось собі гомонить. А часом і піт побачите на його чолі. Бо впрів...

І який справді можна себе думкою нагріти? Не якою будь думкою, але подуманим розказом своєюмо тілові мож-на виробляти більше тепла. Тіло виробляє тепло, росте, травить, викидає з себе отруї, втігає в себе життєдатній ки-сень з повітря, тощо, без при-казів нашого свідомого розу-му. Та хто довго й витривало вправлявся давати вплив сво-їми думками і на травлення, на віддих, на витворювання теп-ла тощо, той придбає для се-бе і таку силу. Таку силу ма-ють, наприклад, дійсні йогі в Індії. В Європі та Америці лю-ди не мають сили свідомого впливу думки на травлення, на вибір тепла в тілі та інші подібні тілесні чинності тіль-ки тому, що замало відкавлять-ся самочинними силами свого тіла і не стараються приди-ти собі знання, як тими сила-ми розпоряджатися.

РАДІОФОНІЗАЦІЯ ВОЛИНІ.

Волинь уже має тисячі ріж-них товариств і комітетів. Але — все ще мало. Тож по-став у Луцьку ще один комі-тет — воєвідський комітет радіофонізації країни. Мета цього комітету така: плекан-ня польської радіофонізації та удоцупнення її культурних вартостей широким масам во-линського суспільства, себто українським селянам. На ор-ганізаційні зібрання прибули де-легати головного заряду сто-личного комітету радіофоні-зації країни. По рефератах ви-брано управу комітету.

Обм'янено, як кажуть, пи-тання, чи не цікавлять широ-кі волинські маси ріди куль-турні цінності й чи захоцють вони користати лише з чужих.

ЛУЦЬКИЙ ОЗН ПРОТИ ЖИДІВ.

На мурях Луцька появилася відозва повітового комітету пропаганди „гандлю хшесць-янского“ при ОЗН у Луцьку. Відозва звернена проти жи-дівського купецтва. „Ніч у жидів“, „ніч пшез жидів і ні за чим до жидів“ — таке го-лосить та відозва...

СЛОВІНСКА ПРЕСА.

Загребський „Югославенске Новине“ помістили статтю, в якій зсодіаризувалися з де-якими колами російської біл-городської еміграції, що на-падають та обкидують базар-ною лайкою уряд Карпатської України за його боротьбу про-ти бродівищини та фенікві-щини. У відповідь на це люб-лянський „Словенец“ з 31-го грудня м. р. виступив в обо-рові керманців Карпатської України, заявляючи, що укра-їнці мають право на те, щоб слав'яни не перешкоджували їм, а навпаки, щоб їм пома-гали в національно-державному розвитку.

ПОМЕР ПАПА ПІЙ ХІ.

ВАТИКАН МІСТО. — В п'ятницю година 5:31 рано помер Папа Пій ХІ. заосмотрений Святими Тайнами. Мав 81 років. Помер через серцеві ком-плікації. Як відомо, Папа терпів уже від довшого часу на серце. Перебув кілька тяжких атаків ще то-му кілька років, але його сильна фізична конструк-ція і воля це передержали. А тепер заважив пізній вік. Як також заважило й те, що Папа, як сам ка-зав, хотів бути — Папою. А це значить: постійне виконання обов'язків. Це й приспичило, кінець. Папа Пій ХІ, з роду італієць, родився 31 травня 1857 в Італії, в мілянській провінції, в селі Десіо. Зістав вибраний Папою дня 6. лютого 1922 р.

Ахіль Ратті.

Померший Папа виб'ився на визначніше стано-вище при кінці світової війни, коли його Папа Бе-недикт XV. вислав на ріжні дипломатичні поїздки. Тоді він виступав під іменем Ахіль Ратті. Як такий був він висланий в 1918 році до Польщі, спершу як Апостольський Візитатор, а потім як Апостольський Нунцій. Тут положив він великі заслуги для Польщі й Католицької Церкви, здобувши для неї значні пра-ва, що зістали загарантовані польською конститу-цією. Подають, що відносні параграфи польської конституції зістали написані таки самим Ахілем Ра-ттієм. В Польщі зістав він висвячений на архієписко-па в 1919 році. А в 1921 році став кардиналом.

Історичний Папа.

Імя Папи Пія ХІ. займає визначне місце в історії Католицької Церкви вже з того боку, що він пере-став бути „ватиканським в'язнем“ і довів до зами-рення церкви з італійським урядом. Напруження тревало від 1870 року, а закінчилося Літеранським договором з 1929 року, закінченим завдяки старан-ням: Папи Пія ХІ. і Мусолініа.

ПОМЕР ДОБРОДІИ МОЛОДІ.

ЛЬВІВ. — Помер Сергій Закраснятий, родом з Київщини, що за царської влади був начальником залізничної стації на Волині, а підчас революції був активним учасником будівництва Української Дер-жави. Потім як імігрант поселився в Дубні і отво-рив склад дерева. Жив дуже ошадно. Умираючи за-писав на Товариство „Просвіта“ 20,000 злотих і всю свою пайку в бізнесовім підприємстві. Все це при-значене на стипендії для української студійоючої молоді.

ЯКІ БУЛИ ЗАВДАННЯ ПРХАЛИ?

ЛЬВІВ. — „Діло“ подає за малярською газетою „Карпати Мадяр Гірляп“, що сам ген. Прхла при-знає до своїх „завдань“ в Карпатській Україні. І то перед ужгородськими „карпаторосами“, які при-в'язували до його номінації великі надії. Отже ген. Прхла мав привернути уряд віцегубернатора й об-садити його московіфілом д-ром Бескидом, а на вищі становища в Хусті мали бути назначені „рус-ки“. А далі мав ген. Прхла довести до цілковитої ліквідації Січей. Влада Карпатської України скоро зорієнтувалася, до чого це їде й повзяла протиміри.

ЗУДАРИ ЧЕХІВ ЗІ СІЧОВИКАМИ.

ВІДЕНЬ. — УПС подає, що головний командант жандармерії в Карпатській Україні звільнив трьох жандармів зі служби у зв'язку з недавніми інциден-тами перед приїздом ген. Прхали до Хусту. Чеські жандарми попали в конфлікт з січовиками через „велику службовість“. Прийшло до зудару, в якому ранено три особи. Інциденти були в Королеві над Тисою, коло Хусту, в Ізі та інших місцевостях.

НОВИЙ КОМАНДАНТ ЖАНДАРМЕРІІ.

ХУСТ. — Влада Карпатської України іменувала нового команданта жандармерії, яким став підпод-ковник Володимир Вака, що добре володіє україн-ською мовою і довгий час перебував в українському оточенні. Давного команданта Віта влада спен-сіонувала.

УСТІЙНЯТЬ ВІДНОШЕННЯ.

ХУСТ. — В найближчому часі буде устійнене військове відношення організації Народньої Обо-рони „Карпатська Січ“ до інших збройних частин Карпатської України. Наразі прийшло щодо цього до порозуміння з представниками війська, жандар-мерії й інших органів безпеки.

ПРЕЗИДІЯ У. Н. О.

ХУСТ. — Головою нової карпатоукраїнської по-літичної організації „Українське Народне Об'єднан-ня“ став Федір Ревай. Його заступником Михайло Туле. Генеральним секретарем став Андрій Ворон, заступником: Іван Рогач. Організаційним референ-том став д-р Комаринський.

ЛІТВІНОВ ДО ВАШІНГТОНУ.

МОСКВА. — Далі вперто кружляють вісти, що комісар закордонних справ Літвінов відїде як по-сол до Вашингтону.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

ПРЕДПЛАТА		SUBSCRIPTION RATES	
(Включаючи членство в організації)		Three cents a copy	
1 рік	\$6.00	Один рік	\$6.00
6 місяців	\$3.50	6 місяців	\$3.50
3 місяці	\$1.75	3 місяці	\$1.75
Число в п'ятницю (з англійською часткою):		Friday's issue (with Ukrainian Weekly):	
1 рік	\$6.00	Один рік	\$6.00
6 місяців	\$3.50	6 місяців	\$3.50
3 місяці	\$1.75	3 місяці	\$1.75
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
1 рік	\$9.00	Один рік	\$9.00
6 місяців	\$5.50	6 місяців	\$5.50
3 місяці	\$2.50	3 місяці	\$2.50

Число в п'ятницю (з англійською часткою):

В Джерсі Сіті і Заграниці:

Число в п'ятницю (з англійською часткою):

В Джерсі Сіті і Заграниці:

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКА-УКРАЇНА

В день Свята Линкольна не можна не пригадати собі отой історичної промови, яку Линколн виголосив в Гетисбургі над могилами тих, що лягли за "Злуку", за об'єднання усіх американських держав в Соборну Америку — в Злучені Держави Америки. Линколн підкреслює в своїй промові, що, якщо живі хотять віддати правдиву пошану тим, що полягли за Ідеали, то повинні присвятити себе вищості такої праці, яка не далаб пропасти тієї ідеї, за яку полягли герої. В американському розумінні це змагання до цього, щоб тут вічно жило правління народу, народом і для народу. Отсей заповіт великого президента, що переплелив ці свої ідеї життям, є і досі найкращою вказівкою для тих, що бажать вірно служити Америці. Очевидно, що той заповіт відноситься і до нас, американських громадян українського роду. І до тих усіх, що знайшли на американській землі притулок, можливість життя і можливість охорони і плекання українських ідеалів.

А чим є для нас Америка, пізнати найкраще от хоч би по тім, що передаємо на іншому місці про те, як живеться нашому народові на рідній землі, але під Польщею. Вчитаймося добре в те, що говорив, у дуже обережній формі, український посол у польському союзі. А потім порівняймо Польщу з тим краєм, у якому живе дух Линкольна. Прецінь і в Америці є багато народів. І є конкуренційна боротьба. І є напруження між "стопроцентними" американцями-англомовцями і іншими національностями. Та коли все те розважимо й подумаємо про те, що діється у Польщі, то побачимо, як ще далеко Польщі до такої держави, в якій такі слова як "рівність" чи "свобода" малиб хоч трохи дещо спільного з тими ідеалами, що тісно зв'язані з тими словами.

Для нас українців згадка про Линкольна є нагодою для доброї науки. Для нас Польща повинна бути такою державою, якою не сміє бути українська держава. Зате ідеал держави з правлінням народу, народом і для народу повинен нас заставити віддати усі наші сили, щоб такою державою і з таким правлінням була наша — Соборна Україна. Саме за таку державу і за такі ідеали віддавало своє життя козацтво. За це гинули герої останньої визвольної боротьби. За це дає український нарід далі шораз нові жертви.

Великий Линколн припечатав велику і соборну американську державу тими великими словами, що їх висказав вишановуючи полягалих борців. Ті слова є святі й для нас, як американських громадян, і як українців, що допомагають Рідному Краєві визволитись і об'єднатись.

Це є наш шлях, який вважаємо шляхом американського народу і народу українського.

ДОКУМЕНТИ ПОЛЬСЬКИХ ДИКУНСТВ

(Даремне говорити з Польщі фактами, до розуму і до серця).

Польська цензура не допустила друкування промови в польському союзі, яку виголосив український посол (з табору УНДО) д-р Степан Витвицький. Проти цього вислосл інтерв'ю і доперва таким шляхом, у формі інтерв'ю, ця промова знайшла місце в українській пресі. Це є дослівний уривок стенограми. Цю промову польські послі постійно перебивали. Защо й чому? У відповіді на те, подамо дослівно римки з цієї промови, за польським урядовим стенограмом, як це помістив "Новий Час" з 25-го січня 1939 року, опускаючи місця, де подані переривання польських послів.

Що говорив посол Витвицький у польському союзі? „Високий Союзе!

„Хочу торкнутися тієї відповідної рани, яка зветься українською справою, в її теперішньому найбільш болючому місці. Хочу зробити це якнайбільш оглядно. Буду свідомий від усіх упереджень та всякого перебільшення. Не буду нічого насвітлювати від себе. Моїми устами будуть промовляти факти, факти може аж надто реалістичні.

„Хочу совісно виконати ось тут на цьому місці мій обов'язок і хочу представити грозу теперішньої ситуації. Маю на думці події, яких сумною аренною був в останніх тижнях Львів, був край, що його в тій палаті репрезентую.

„Дивним дивом уже літом цього року давалися відчуття в краю зловіщі грохоти тих глибоких потрясень, що ми їх пізніше пережили. Ось невідомо з яких джерел почали приходити відомості, що в цій чи іншій українській кооперативі викрили склад зброї, що в цій церкві знайшли муніцію, що в тих та інших українських діячів — між іншим в мене — знайшли скоростріли.

„Дійшло до того, що офіційні органи вважали своїм обов'язком здементувати ці вісті.

„Водночас аранжовано проти української вічі з боевими протипольськими гаслами. Рівночасно ціла майже польська преса була повна неправдивих і неумовлених інвектив під адресою українського національного руху. Наприклад, що ціле життя українських суспільних та господарських установ — це один великий збройний табір, який лаштує збройну

розправу — дослівно — з польською державою.

„По цій психологічній підготовці прийшли події, які вимагають, щоб їх обговорити ближче.

„Оце почалися справжні боеві виправи на українські суспільні, господарські та освітні установи. Починалося воно в той спосіб, що на вулиці міста виходили сотні польської молоді, між нею багато студентів та учнів вищих шкіл, майже кожний з якоюсь зброєю, починаючи від каменюк та кінчаючи на деяких залізних знаряддях. У такий спосіб озброєні групи йшли під домівки українських установ і тут довершували всякі боеві акції, отже товкли шибби, виломлювали жалюзії, висаджували входні двері, виважували віконниці, нищили улагодження крамниць, підпалювали склепи, били й ранили їхніх службовців. Одного тільки 3-го листопада жертвою цих наступів упало 10 крамниць „Маслосоюзу“ у Львові.

„Така доля зустріла „Ревізійний Союз Українських Кооператив“, така доля зустріла й Духовну Семанарію, в яку ввірвалася юрба молодих людей і понижала образи, м. ін. образ Христа.

„Наступний день не тільки не приніс відпущення у цій ситуації, але, навпаки, приніс посилення цих подій. Оце відбулося на університеті студентське віче і звідси вирушили відділи по кількості людей під українські установи, отже: під український Центр-Банк, Народну Торговлю, Народну Гостинницю, Молоду Громаду, Видавництво „Українська Преса“ („Новий Час“), Просвіту, Книгарню Наукового Товариства ім. Шевченка, Редакцію „Діла“, Т-во „Зоря“, на реальність „Дністер“ і т. д. і т. д. Тут розігралися вже такі справжні битви та довготривалі облоги. З однієї сторони юрба нападаючих молодих людей, з другої сторони — кількості оборонців, які боронили майна своїх установ і свого життя. А побіч стояла поліція, піша й кінна, кілька десятків, а то й сто кількадесят людей, нікого не упоминала й нікого не усувала, нікого не арештувала і взагалі не робила нічого, щоб розпорити атакуючу юрбу. Щобільше: коли напір збільшувався, поліція ввійшла до локалів „Нового Часу“, „Центробанку“ й там арештувала саме тих, що перед атакою оборонялися. Опісля переведе-

но в цих домівках ревізії, і по переведенні цих ревізій домішки представляли собою образ повного знищення й повної руйни. Колиж ввійшли арештованих „винників“ показали атакуючій юрбі, юрба заспокоїлася, хвиля гніву впадала, вулиця втихомиралася.

„Хочу ось тут ствердити один незаперечний факт, а саме, що про всі ці напасти були поінформовані органи безпеки, що вони знали про вічі, які відбувалися та про резольції, що їх там приймали, що на їх очах розвивалися ці многотисячні походи та демонстрації, на очах органів безпеки доконувано тих атак. Мусимо ствердити, що органи безпеки цьому не запобігли й не дали належної охорони українським установам. Щобільше: замість дати поміч нападаючим, дозволяючи, щоб під їх охороною відбувалися ці замаху та наступи.

„Приходжу тепер до того, що діється в краю. Отож у другій половині жовтня почали по наших селах появлятися перехідні відділи („Льотне одзяли“) Корпусу Охорони Пограниччя. Приїздили до села несподівано. На вістку про те майже вся мужеська людність втікала зі села й крилася по сусідніх лісах та селах.

„Прибувши до села, ті люди, зокрема команданти, виймали з кишені готові картки, списки українських установ, вкази їхніх організацій й провідників, їхні помешкання, витягали їх із домів та піддавали доразовій екзекуції.

„Переважаюча частина поляків формує свою програму до, скажім, „руської“ справи в той спосіб, що хоче нам дозволити розмовляти про українські, співати українські пісні, а далі дозволяє нам молитися по наших церквах. Однак ми дістали при тій нагоді поглядову лекцію, що це не дозволене, бо хто до тих відділів говорив про українські, або хто признавався до нашої гр.-кат. віри — був зневажаючий, малтретований та битий. Маю в руках документи, лікарські свідчення, котрим в кожній хвилині можу служити. За це, прошу панів, беру відповідальність. Відповідаю головою й чесно, бо я не знаю, що мене може колись у зв'язку з цими подіями чекати поза обсягом тієї палати!

„Дозвольте, панове, що наведу кілька прикладів.

„Отже приїждить до української кооперативи такий відділ і до крамниці входить кількох людей з цього відділу. На стіні висять портрети Шевченка і Франка, найбільших українських поетів. Імя Шевченка є для кожного українського серця такою самою святістю, як для польського імя Міцкевича. Отже один із прищельців каже до справника: „Що це за трьох таких зломаних „людей“ тут висить?“ Ставлю слово „людей“ в лапки, бо не можу вжити того порнографічного вислову, яким цей прищельць назвав Шевченка і Франка. Портрети сконфісковано й знято. (Голос: Хто це зробив?). Саме цей вояк. Потім поїхали, а на їхніх слідах знайдено по дорзі подерті портрети Шевченка і Франка.

„Переходжу до того, про що говорив тут один колега: Чому. — мовляв — портрет президента не може висіти поруч портрету Шевченка? Отже приїждить до іншого села дрогобицького повіту, — не знаю, чи саме цей чи інший, — відділ та викликає місцевого отця декана. Сервант цього відділу починає йому викладати свої погляди на розв'язку українського питання. Каже йому: То ти говориш у церкві про політику, а хлопа бую, а хлопа вне. Отже в чит. „Просвіти“ може висіти порт-

рет Шевченка, який втиснувся у гнівці, а портрет президента ні?“ Відповів йому священник: „Побіч Шевченка, який втиснувся у гнівці, портрет президента висіти не може“.

„Екзекуція мала таку процедуру, що провідника якоїсь установи витягали з дому, били палками по голові, потім, коли впаав на землю, били його ломаками, крісами, копали ногами і т. п. Маю в руці документи і я спокійний за те, що всі ці факти будуть безсумнівно стверджені й доказані.

„Наприклад у Залізіях влаштовано масову екзекуцію. Відбувалося там зібрання членів кооперативи у справі дрібної особистості. Староста був на місці й знав про це. До селі ввірвався озброєний відділ КОП-у. Обставив усі виходи та влаштував очевидну масову екзекуцію.

„В Долині був випадок, що людей розбирали до нага й били до крові. Так було з крамарем кооперативи в Кальній, пов. Долина. Напр. у Бродниць, пов. Дрогобиць, за їх на гасдіство місцевого священника також такий відділ. Найперше священника видали по лицю, під вечір видали всіх домашніх і били його по нагих пятах аж до втрати притомності. (Голос: Прошу подати прізвище!). Священник Томашівський.

„Не пощадили тієї долі й жінкам. У Денисові, пов. Тернопіль, вивели 52-літню Іванну Блажевичеву на пасовище. Веліли їй роздягнутися до нага. Потім, на її просьбу, дозволили їй залишитися в білизні. Казали їй поклястися й били її. По трикратній приведенні до притомності й омління — пустили її. Іванна Блажевичева перебуває в Українській Лічниці й бореться зі смертю. Служу своєю особую, якщоб у цій справі мав хтонебудь шонебудь заперечити. Відповідаю за те, що говорю. Знаю, де говорю.

„Із безконечної кількості випадків я навів лише кілька. Їх ареною були повіті: бережанський, дрогобицький, долінський, зборівський, турчанський, самбірський, стрийський, тернопільський, підгаєцький та золочівський.

„У цій трагічній справі годиться відмітити два пошури явища. Найперше те, що такі факти могли діятися у правосудній та конституційній державі, а по друге, прошу Високої Палати, що на наш інтервенції державна влада не могла, чи теж не хотіла тим фактам запобігти та їх стримати.

„Місцеві органи державної адміністрації відповідали, що є безсиліні супроти війська. Наші інтервенції перед воєвідською владою, а також і перед урядом залишилися без наслідку, а всеж таке діялося ще до передучора — і триває. здається, по деяких громадах і далі та це й у найспокійніших повітах краю.

„Хочу ствердити одну річ, що виходить із цього якась несамовита ситуація. Всі ті люди, які брали участь у суспільних, господарських, культурно-освітних та інших організаціях, робили це на підставі обов'язуючого правового порядку та конституції, врешті на підставі окремого дозволу адміністраційної влади. Отже прошу Високої Палати, якжеж воно є? Є одна адміністрація, яка цілком дозволяє і є якась інша адміністрація, яка стоїть поза цім вище попередньої, та яка за те, що тось працює на підставі легальних рішень державної адміністрації, їх малтретують і зневажає. Колиб тсь сказав отверто, що „така є моя політична програма, що саме так хочу розв'язати українську справу, що таке мот воля, так я хочу і кажу“ — то, очевидно, це дуже у-

простилоб ситуацію. Але ніхто цього не сказав, а у висліді українську суспільність поставлено поза обов'язуючим правовим порядком і поза правом. Яка є мета цієї процедури, що це має значити, до чого змагає...

„Одно є певне. Що та процедура вдаряє в наші національні організації з метою спаралізувати їх працю. Але це зовсім не досягнуло своєї мети. Не вважаючи на те, zorganizовано українське життя не впадо і не паде. Ці зневажені, биті та поневірені провідники і члени цих місцевих організацій вертаються на місця, далі стоять на своїх позиціях, тривають на них, з більшим зав'язанням продовжують свою працю. Ці прості люди кажуть, що почувалися би щасливими, колиб знали, що їх терпіння причиняться до помноження моральної сили народу та хоч у чимнебудь, полекшати його долю. І це не здала та видержливість людська, це сила і видержливість народу, який хоче жити і який має глибоке почуття свого права до життя — це перемагає всякі лихоліття, всякі терпіння, всяку муку.

„Чули ми і так нам пояснювано, що ця поведінка має якийсь зв'язок з настроями української людности до Карпатської України. Не знаємо, чи це відповідний засіб для примирення — що так висловлюся — для успокоєння тих настроїв. Заявляю отверто, що тих настроїв і цих почувань не відрікаємося. Почуваємось одні з нашими братами з другої сторони Карпат, бо ми одного з ними роду“.

Цього почування ніяка сила не сміє нам видерти, бо склада його нам у душу вища від усякої людської сили. Ми не є нічим штучним твором, не служимо і не хочемо служити ніяким чужим інтересам. Ми є креацією Бога так само, як кожний інший нарід і тільки Його волі служимо на цій землі. Думав хтось, той, хто виконував ці екзекуції, що він міг би спровокувати якийсь відрух розлуки зі сторони українського громадянства, щоб опісля могли застосувати ще суворіші репресії. Відповідаємо на те, що ми захищали, захищаємо і захищатимемо в обличчі тих подій нашу гідність і повний спокій. Жертвуємо Богу всі муки, що їх нам завдають, та складаємо їх до Його стіп не як плач і скаргу, але як данину найвищих вартостей сашого духа. Дякуємо Всевисьньому, що післав нам у тих тяжких годинах рівновагу духа, мужеську та відважну ведерливість, лицарську гідність та силу у терпінні. Віримо, що із цих досвідів вийдемо сильніші, кращі, благородніші. Оце кров'ю своєю запише наш нарід вічні карти своєї історії та вносить до її скарбиці свій вклад. Терпимо не від нині. Ця довга низка терпінь створює те, що має досить моральної сили, щоб перетримати пробу та промстити шлях рвучий стихії нашого національного життя“.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЧЕШТЕР, ПА. Місячні збори Тов. ім. Т. Шевченка, віл. 156, відбуваються 14. лютого, в Укр. Домі, ч. 701 при Гріні і Маковей ул. Початок у год. 7:30 ввечір. Проситись всіх членів приїти і зложити заздалегідь вкладки. — Микола Яник, секр.

Злобний.

Жебрак не уступається зпід дверей. Пані дому не може собі дати з ним ради.

— Якішо ви не вступитесь, закличу негайно свого чоловіка! — каже вкінці.

Жебрак кпить собі: — Вашого чоловіка? Я знаю його. Це той, що вчора мені говорив: уступіться, бо як ні, то закличу зараз свою жінку!

Микола Костомарів.

КУДЕЯР

ІСТОРИЧНА ХРОНІКА

В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

Частина перша.

Дорога їх вела попри ряд склепів на Червоній Площі, де під той час розложилось багато склепів, шатер, крамниць з різними припасами поживи. Нарід, що радо дивився на проїзжих з цікавості, біг за Вишневецьким, а в юрбі роздавалися голоси: „Ади, юнак! Як такому бісурману не побити! Ба й бо нарід у нього який рослий, крепкий, багатирський!“

Вишневецький вів у фроловські ворота Кремля, на котрих у ту пору роздалися два удари бойового годинника, що означало другу годину за тодішнім численням годин нічних і денних. В тій хвилині повторилися два удари на других кремлівських баштах, на котрих були уміщені годинники: на Никольській, Водній

війшов до передньої кімнати. Цар Іван Василевич сидів у кути під образом, одягнений у голубий, вишитий срібними і золотими мережками кафтан, у соболевій шапочці з перловою опаскою, в руках тримав палицю. Це був суворолый чоловік, з клинватою бородою, з вузьким чолом і незвичайно живими бігачими очима, в котрих годі було щонебудь інше бачити, крім безперестанного неспокою і нерішучості. Побіч нього стояв думний дяк Іван Висковатий, високий, тонкий, з довгою шиєю і задумчивим виразом очей.

Вишневецький зробив від дверей три кроки вперед і поклонився цареві, доторкнувшись пальцями землі. Пристав сказав:

— Князь Дмитрій Іванович Вишневецький приїхав просити твоєї царської милости, щоб ти, великий государю, був ласкав та зволив його прийняти в холопство на вірну свою государську службу.

Дяк Висковатий в імені царя дав відповідь, що цар похваляє князя Дмитрія Івановича, велить поспішатися про задорожжя й допускати його до твоєї царської руки.

Вишневецький, підійшовши ближче, зігнув коліно і поцілував лежачу на колінах царя царську руку, а потім відійшов, вдвляючися в государя.

Пристав заявив, що князь Дмитрій просить зробити йому ласку — хоче піднести в дар цареві турецьку шаблю рідкої роботи. Козак поставив скринку на стіл та відчинив її. Там лежала шабля з рукояттю, обшитою рубінами, туркусами й смарагдами.

— Хай Господь тобі помагає, Дмитріє Івановичу! — сказав цар Іван. — Коли ти з власної волі забажав служити нам по щирості, то ми тебе будемо любити й служби твоєї не забудемо. Ну, а чи віддав ти Черкаси і Канів братові нашому, королеві Жигмонтаві Августові, так, як ми веліли, задля того, бо ми тепер з братом нашим королем не в боротьбі?

— Все учинив так, як від тебе, государю, приказано було, — сказав Вишневецький. — А нині зроблю ласку хлопам твоїм: вели слово висказати.

— Говори, — сказав цар, — послушай, коли що гарне скажеш.

(Дальше буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ТЕЩІ ЗОРГАНІЗУВАЛИСЯ.

У Нью-Йорку повстала нова організація: „Модерн-ін-ло-Ассосіейшен“, себто Союз Тещ. Вестка може застановити не одного. Пошто тещам організуватися? В якій цілі? Що може тещам грозити? Що вони могли би забажати здобути? І проти кого? І за ким?

Декого міг би на цю вістку навіть страх зібрати. Адже союз тещ це новина, а як робитися якесь новина, казали старинні греки, — на воллах шкіра трясеться.

ПОЧАЛИ ВІЯСНЯТИ, АЛЕ...

Справу розясняє дещо резолюція, внесена на зборах союзу, що зверталася проти жартів про тещі. Резолюцією цей союз мав звернутися до всіх акторів, що займаються бавленням людей, щоб вони не бавили публіки жартами проти тещ.

Резолюція мимоходом як-що не розкрила, то принаймні пригадала, що теща є предметом жартів. Звісно, йде тут за Америку, однак й в інших народів справа не мається інакше. І в українців є немало жартів про тещу, і немало всяких дотинаючих пословиць і поговірок.

У цих жартах, пословицях, поговірках підноситься на сміх відношення тещі до подруги її дитини. Такі жарти показують, що з цими відношеннями не все в порядку. Наприклад, українські поговірки: „Свекрусі муха на носі“ та „Що свекруха, то цокотуха“, показують, що молода жінка відчуває, що мати її чоловіка з неї все невдоволена, що вона все на неї сердила, все шукає з нею зачіпки.

Предложена на зборах союзу тещ резолюція мала на меті такі жарти здушити. Союз мав ужити своїх заходів на те, щоб принаймні публічно ніхто собі з тещі не жартував.

НЕ ВІЯСНИЛИ.

Проти цієї резолюції проти жартів про тещі внесено на зборах іншу резолюцію з правилами, як має поводитися теща. Ці правила такі:

Будь товариською!
Будь „добрим спортом“!
Не пробувай керувати домом або життям дитини!

Не критикуй зятя або невістки перед своєю власною дитиною!

І передовсім посміхайся, щоб не сталося!

Ось маємо проти себе два погляди про те, як наладнювати відношення між тещею, з одного боку, і її дитиною та подругою дитини, з другого. Один спосіб: заборонити жарти про тещу, себто висказувати якнебудь невдоволення з тещі. Другий спосіб: не забороняти ні жартувати собі з тещі ні висказувати свого невдоволення іншим способом, а зате змінити своє відношення до дитини та її подруги.

За котрим, на ваш погляд, заявили збори Союзу Тещ?

ВАЖКІ ПРАВИЛА.

На перший погляд ока могло би здаватися, що правила для тещ, запропоновані на зборах союзу тещ, дуже проста справа. Однак коли їм приглянутися, то побачимо, що вони йдуть у розріз з правилами, які в нас риймаються мовчки за основу для поведінки тещ.

Правило: „Будь товариською!“ („Бі ей пил“), значить, що теща не повинна вважати себе старшою від своєї подруги дитини, чи її дружини, а за рівню.

Правило: „Будь добрим спортом!“ забороняє матері за-мужньої дитини говорити про

подружжя дитини як про власну втрату. Можливо, що воно є втратою, але це є втрата природна, конечна, і тому, як вона сталася, нема вже що над нею жалувати.

Правило: „Не пробувай керувати домом або життям дитини!“ ясніше. Воно йде в розріз з поведінкою тещ чи свекрух, що то виступають проти способу життя своїх подружжених дітей і кажуть їм, як це вони робили би, як би так вони були на їх місці.

Правило: „Не критикуй зятя або невістки перед своєю дитиною!“ ясне. Звісно, не йде тут за право критики одної людини іншою, яке до певної міри прислугує рівні, але за право критики, яке тещі й свекрухи приписують собі правом старшини.

Правило: „Передовсім посміхайся без огляду на те, що би не сталося!“ йде в розріз з поступованням тих матерей подружжених дітей, які, як діти їх не слухають, нарікають на всі боки на своїх дітей, плачуть перед дітьми, родиною а то й чужими на їх невдячність, зіпсуття. Це правило каже матерям подружжених дітей приймати поведінку своїх подружжених дітей спокійно.

ДВІ МОВИ.

Як сказано вгорі, Союз Тещ називається по англійськи „Мадерс-ін-ло-Ассосіейшен“.

Це пригадує нам, про замітну ріжницю між англійською й українською мовою. По англійськи на матір подруги є лише одне слово: мадер-ін-ло. Українська мова має на це два слова, бо вона робить ріжницю між матірню мужа, котру вона називає свекрухою, свекрухою або свекрушиною (або здрибленими словами: свекрівонька, свекровиця, свекрушенька), та жіничною матірню, котру вона називає тещею.

У цій справі наша мова має особні слова на ріжницю, яких видно англійська мова не признає. У подібний спосіб українська мова відрізняє між братом матері та братом батька, називаючи першого вуйком, а другого стрийком, а англійська мова обох називає „онкел“.

ЩЕ ОДНА РЕЗОЛЮЦІЯ.

Як одна з членкинь Союзу Тещ подала цю резолюцію про правила поведінки тещ, то інша подала іншу резолюцію, яка ту саму думку висказала іншими словами:

„Приймай усе весело! Удержуй усе свою чуттєву рівновагу й не дай своєму серцю керувати твоєю головою в часи, коли треба спокійного, здорового впливу!“

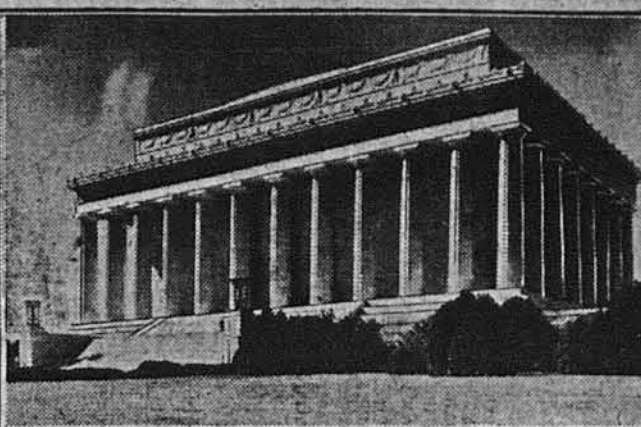
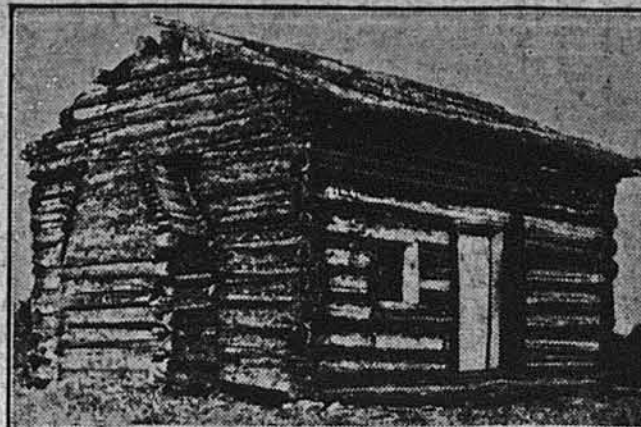
Збори Союзу Тещ вирішили справу так, що відкинули резолюцію про заборону жартів проти тещ, а тій тещі, що запропонувала першу резолюцію, признали першу нагороду, а тій, що пропонувала другу резолюцію, другу нагороду, а потім вибрали обі ці жінки до президії організації.

Чи розумно поступили ці тещі?

Вони кажуть, що своєю поведінкою Союз Тещ має викликати громадянські зрозуміння, що теща (я свекруха) є приятелем свого зятя й своєї синові, бо лише тоді молоді люди зможуть починати своє подружжя життя без упередження до тещі (свекрухи).

Чи мають вони слухність? Чи важне це, за кого молоді подружки мають своїх тещ і свекрух? Чи важне це, що невістки мають упередження до свекрух, а зяті до тещ? Чи варта за це журитися? Чи важне це для самих заінтересованих людей і для цілого народу?

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.



БЕЗ ЗЛОБИ ДО НІКОГО; З ЛЮБОВЮ ДО ВСІХ.

Цього року припадає 130. річниця народини Абрагама Лінколна, 16. президента Злучених Держав, котрого пам'ять шанують за його ніжну вдачу та його далековидність підчас одної з найбільших криз американської держави. Наліво вгорі: хатина з неотесаних бервен, у котрій він родився 12. лютого 1809. року в Голженвилі, в Кентокі. У протиставленні до цієї хатини імпонуючий пам'ятник, що йому виставив у Вашингтоні вдячний народ; в цьому будинку є колюсальна статуя Лінколна, роботи Даниела Френча. Ви-

лику частину свого життя Лінколн прожив у Нью-Сейлемі, в стейті Ілінойс, де він був почтмайстром і працював у загальній крамниці. Пізніше він адвокатував в Спрингфілді, Ілінойс, та звідти почав кампанію за президентуру. Там теж він подружився з Марією Тод, котрої портрет поданий надоліні наліво. Надолі в середині великанський пам'ятник Лінколна, вирізаний у скелі гори Рошмор, коло Репід Сіті, в стейті Савт-Дакота. Надоліні направо його фотографія, знята на короткий час перед замахом на нього (що скоївся 14. квітня 1865. року).

Абрагам Лінколн -- велит Америки

(12 лютого 1809 — 15 квітня 1865).

В круг життя Абрагама Лінколна, 16. президента Злучених Держав, склалися деякі найбільш потрясаючі події в історії Америки. Він успішно боровся за скасування невольничства, котре більше століття давило сумління великого числа американців і противоричило основним принципам Деклярації Незалежності. Він успішно боровся за збереження державної цілості в часи, коли народна єдність була захитана Горожаського Війною.

Його драматичне піднесення з низів, натиск на народно-єдність, свободолобна філософія, а вкінці його трагічна смерть від стрілу заговорника — це ті чинники, які зробили Абрагама Лінколна одним з визначних постатей у житті Америки.

Лінколн родився в деревляній хатині в повіті Гардін, стейту Кентокі. Його батько був фермером і нащадком перших осадників, однак майже неграмотний, бо зазедви міг підписатися. Мати його походила з низів, хоч була розвинена умово вище інших — вона вміла читати, але писати не могла. Молодий Лінколн ходив до школи всього один рік, але сам багато навчався, посвячуючи кожну вільну годину від праці на фермі на читання.

До двадцяти літ життя Лінколн виріс на надзвичайного велитня, бо 6 стій і 4 цілі високості, а його мускулярну силу подивлялися сусіди. Він пробував багато фізичної праці, заки почав студії права і політику; заробляв на життя як дереворуб, моряк, писар і жовнір. Осівшись у Спрингфілді, став студіювати право, а в 27 році життя став адвокатом.

Та він ніколи не був вправним юристом. Вільні години посвячував на загальне читання, а історія і політична економія були для нього голов-

ним замишуванням. Вправлявся в граматиці англійської мови, навчаючись як найкраще висловлюватися. Вправлявся в бесіді і став знаменитим і переконуючим бесідником.

Питання невольничства тоді непокоїло цілий край. Південні стейти управляли бавовну і тютюн на великих плантаціях та вважали невольничтво підставою свого економічного життя. Зате невольничства не було у північних стейтах. Багато людей на півночі протидіяло невольничству з гуманітарних та економічних причин, заявляючи, що південне плантаційне життя здержувало економічний поступ цілого краю. Як тільки новий стейт бажав приєднатися до Злучених Держав, зараз виринала в конгресі гостра дебата чи в новім стейті має існувати невольничство чи ні.

Лінколна вибрано промовцем проти невольничської партії. 1858 року він був кандидатом на сенатора Злучених Держав, проти Степана А. Доглеса. Публічна дебата з опонентом зробила Лінколна велитнем народу, хоч Доглес зиграв вибори. Два роки пізніше, републіканська партія висунула кандидатуру Лінколна на президента і він зійшов вибраним.

Його подія була товчком відірвання південних стейтів, котрі відкидали своїх послів і сформували гласний уряд на чолі з Джеферсоном Дейвисом як президентом.

Після того вибухла чотирирічна мровава і руйнуюча Домашня Війна. Першого січня 1863 року Лінколн проголосив освободження усіх невольників. В липні того року відбулась боротьба під Геттсбургом, закінчилась поразкою конфедеративної армії. Через те південь дуже захитався. 1864 року Лінколна поновно вибрано президентом великого більшого, що було доказом його

популярності. З початку квітня конфедеративна армія під проводом генерала Лі піддалася, почім війна скінчилась. Невільничство скасувано і збережено цілість держави. У північних стейтах панувала велика радість котре замінилась у загальну жалобу, коли вечером, дня 14-го квітня, 1867 року, заговорник застрелив Лінколна в театрі у Вашингтоні.

Нестало Лінколна, але збереглась його праця. Заборону невольничства втягнуто до конституції як 13 поправку, де сказано, що „ані невольничство,

ні примусова праця, крім кари за злочин, коли переступника правно засуджено, не може існувати в Злучених Державах ані її посілостях“.

Більше не було спроб роздвинути стейти, а спори між північчю і півднем записано в історію як трагедію американської нації. Соціальна філософія Абрагама Лінколна, його незломна віра в силу народа як засіб сили і авторитету правління, остає до нині вказівкою американських провідників і діячів.

ФЛІС.

СЬОГОДНЯ — КИЇВСЬКИЙ КЛУБ „РОДИНА“
культурно-просвітне товариство
власителі:
В ГАЛІ „УКРАФІЛЬМ“, 747 BROADWAY (біля 8. вул.) У НЬО-ЙОРКУ

ВЕСЕЛУ ВЕЧІРКУ
Під режисерством відомого артиста Радіо Сіті Г. Д. Шандровського буде поставлений жарт на одну дію **„НА ПЕРШІ ГУЛІ“**

Васильченко при його персональній участі, а також при участі: п. Марії Гребенської, п. Тамари Ромоданової, п.на М. А. Дідо, п.на А. А. Федорова та інших. Також буде цікава концертна програма при участі відомих артистів Нью-Йорку. За найкращий жіночий костюм буде надана нагорода. Свято Колодін. Баль і танці до 3. години ночі під музику оркестру п. Крушинського. Початок у 8:30 год. вечора. Буфет з українськими закусками. Вступ 49 с.

Комітет Клубу.

РОБІТЬ КРАЩУ КАВУ
ДОДАЙТЕ ложочку **ЦИКОРІ ФРАНКА** до кавника або перколятора для додання каві **НИЖНЬОГО СМАКУ** й **НЕЗРІВНЯНОГО АРОМАТУ**.
Пачка 10 центів.

FRANCK CHICORY

ДО НАБУТТЯ в добрих просеріях та складах кави
HEINR. FRANCK SONS, Inc.
FLUSHING, N.Y.

3 НОВИХ КНИЖОК І ЖУРНАЛІВ.

THE TRIDENT

Published by Organization for Rebirth of Ukraine.

В Нью-Йорку почав продовжувати своє видання молодечий журнал „The Trident“ що досі виходив англійською мовою в Шікаго. Вийшло перше число (подвійне: за січень і лютий). Головним редактором є Володимир Душник. До редакційної колегії входять: В. Дідик, О. Гришко, Р. Лацік, М. Лапіка, Е. Серединський. Управа видання є в руках таких осіб: Ольга Задорещка, Б. Бучак і Павлина Різник.

Число, що саме вийшло, містить багато цікавого матеріалу, звязаного з потребами тої великої хвилі, яку переживаємо. Зясовано в ній сучасне положення українських земель та відношення України до Німеччини, Злучених Держав і демократії. Є подані обширні інформації про Карпатську Україну, з її минулого й про теперішню владу. Є стаття про Покійного полк. Евгена Коновольця і про нового голову Проводу О. У. Н. — полк. Андрія Мельника. Далі є зібрані цінні матеріали у справі т. зв. жидівських погромів в Україні й тої боротьби, яку з ними вів Головний Отаман Симон Петлюра і уряд У. Н. Р. При кінці поміщено ще статтю про заграничну політику Советів.

Вже з цього короткого огляду видно, що зміст згаданого числа ріжнородний та такий, який потрібний для тої нашої молоді в Америці, що хотіла б допомогти Україні визволитися з неволі.

ПІРАМІДАЛЬНІ ДОМИ.

Будівельний відділ паризької муніципальної ради опрацював новий проект будівельної реформи. Якщо його здійснять, то Париж по якомусь часі радикально змінить свій вигляд.

Під теперішню пору паризькі дома можуть сягати висоту 48 м. Тому, що вулиці здебільша вузькі, сонячне світло майже до тих домів не проникає і в деяких ділянках уже від самого ранку мусять світити електричні лампи. Одноразом до вузьких вулиць продирається теж мало повітря. Щоби поправити гігієнічні умовини життя парижан, будівельний відділ зладив такий проект:

Висоту домів обмежують на терені Парижу до висоти 35 м. Однак фасада будинку у простій лінії не може перевищати своєю висотою ширини вулиці. Вище фасада мусить йти у відступах, віддаляючися від краю до середини будівлі, на лад піраміди.

Крім того новий проект змінює закон про спільні стіни. Згідно з новим проектом, спільну стіну можуть мати два дома тільки до 25 м. висоти, отже вище стіни мусять мати між собою світляний простір.

На випадок, якби той проект став законом, Париж стравить свій дотеперішній вигляд. Замість двох рівнобіжних вулиць, що тепер розмежовують паризькі вулиці, по обох боках міських артерій стануть групи пірамідальних домів, що нагадуватимуть своїм виглядом повісті Вельса.

ТЕЛЕВІЗИЙНИЙ РАДІОКОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ І КОЛЯД У БЕРЛІНІ.

Дня 23-го грудня 1938-го р. в телевізійній радіовисильні в Берліні відбувся концерт українських пісень і колядок у виконанні нашої співачки Івонни Синенської-Іванюк. Це перший того року український концерт. Наша співачка виступила в національній одязі. У програмі ввійшли і Карпатські українські колядки.

